

Delårsrapport 2 2019

#härtrivsnyatankar

tyresö kommun

Delårsrapport 2 2019

Innehållsförteckning	2
Förvaltningsberättelse	3
Viktiga händelser	3
Verksamheten	3
Omvärlden	4
Analys	6
Slutsatser - sammanfattande bedömning	6
Åtgärder som har vidtagits eller avser att vidtas vid avvikelser	6
Konsekvenser	7
Grundförutsättningar	7
Hållbar ekonomi	7
Ekonomisk rapport - Driftredovisning	9
Kommunens resultat	11
Investeringsredovisning	13
Upplåning och skuldförvaltning	15
Borgensåtaganden	15
Kommunala bolag – Tyresö Bostäder AB	15
Kommunens Pensionskund	16
Bedömning av Balanskravsresultat	17
Långsiktig utvecklingsstrategi för ett växande Tyresö	17
Hållbar kvalitetsutveckling	18
Attraktiv arbetsgivare	20
Framtidens Tyresö - mål och uppdrag	21
Fokusområde - "Trygga hela livet"	21
Fokusområde - "Delaktiga tillsammans"	22
Fokusområde - "I balans - för hållbarhet och hälsa"	23
Särskilda uppdrag	23
Finansiella Sammanställningar – Resultat- och balansräkning	25
Redovisningsprinciper	34

Förvaltningsberättelse

Viktiga händelser

Verksamheten

Positiva

- 1 april startade den nya servicebostaden Hasselbacken inom funktionshinderområdet.
- Tyresö kommun har näst högst personalkontinuitet inom hemtjänsten i landet (KKiK 2018).
- Dagverksamheten Björkträffen har startat vilket innebär att brukarnas behov av dagverksamhet nu kan tillgodoses.
- Antalet sökande och antagna till de nationella programmen på Tyresö gymnasium har ökat jämfört med tidigare år och profilen med e-sport på el-dataprogrammet har fallit väl ut. Ett arbete har också påbörjats för att utveckla en elbilsprofil på fordonsprogrammet.
- Inom miljö- och trafik har verksamheten medverkat i tre innovativa miljöprojekt: Ett prova-på-elcykelprojekt, BeChange. där Tyresöbor "väger in" sitt koldioxidavtryck för att sedan försöka minska sitt avtryck, samt ett projekt med kemikaliesmart förskola som går ut på att fasa ut onödiga kemikalier i verksamheten.
- Renhållningsverksamheten har inlett samarbete med Kicks och Clas Ohlsson för insamling av uttjänt kosmetik och lysrör butiksnära.
- Stadsbyggnadsförvaltningen har satsat på service och kommunikation under året och har bland annat tagit fram ett förslag på hantering av svåra medborgarfrågor.
- Tyresö deltog för andra året i rad, och kammade hem segern, i Sveriges största melodifestival för personer med kognitiv eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, Funkisfestivalen.
- I september var det Tyresös tur att anordna den årliga mässan minfritid.nu. Mässan är ett regionalt samarbete med syftet är att förmedla fritidsaktiviteter till personer med funktionsnedsättning.
- Hemtjänstens och kultur- och fritidssektorn genomförde ett gemensamt mycket lyckat projekt med dagkollo för äldre.
- Kommunen genomförde tillsammans med Tyresö bostäder projektet Tillsammans för Granängsringen för att stärka tryggheten i Granängsringen.
- En kartläggning inom satsningen på NPF-säkring (NPF = neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) har gjorts på samtliga grundskolor.
- Under hösten 2019 startade satsningen Ett tryggare Granängsringen. Kommunen har bjudit in Tyresö bostäder, boende, föreningar, polis och näringsliv för att skapa ett gemensamt ansvar för ökad trygghet i Granängsringen.

Negativa

- Det är brist på boendeplatser inom funktionshinderområdet. Utbyggningstakten av nya bostäder ligger inte i linje med behovet, och driftstarten av två gruppboendestäder har försenats. Detta medför ökade kostnader, men även risk för viten.

- Det råder fortfarande brist på boendeplatser inom vård- och omsorgsboende med inriktning demens. Det innebär långa väntetider för brukaren och risk för att beslutet behöver verkställas genom köp av plats i en annan kommun.
- Tanken är att kostnadsutjämningsutredningens förslag ska börjar gälla redan från och med 2020. Det innebär en förändring av kostnadsutjämnningen som omfördelar medel till kommuner med svag ekonomi och hög kommunalskatt. Utredningens förslag skulle medföra minskade intäkter med 468 kr per invånare, totalt ca 22,5 mnkr. Regeringens förslag ändrar dock vissa förutsättningar, vilket gör effekten osäker. För 2020 beräknas effekten maximalt bli en kostnadsökning på runt 15,0 mnkr.
- Arbetsförmedlingens kraftigt minskade budget har förändrat förutsättningarna för arbetsmarknadsenhetens arbete med arbetsrehabilitering och ökar arbetsbelastningen på socialsekreterarna. Det blir svårare att få tillgång till skyddade anställningar eller arbetsrehabilitering.
- En av avdelningarna på Trollängen vård- och omsorgsboende har underkänts som permanentboende av Inspektionen för vård- och omsorg, IVO under året.
- Även brister i det systematiska kvalitetsarbetet på grundsärskolan med fritidshem har påtalats, men har åtgärdats och är nu godkänt av Skolinspektionen.

Övriga händelser

- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade i mars 2019 att fasa ut det nationella programmet bygg- och anläggning med början under hösten 2019.

Omvärlden

- Förändrad lagstiftning innebär krav på en skolchef som ska biträda huvudmannen med att säkerställa att föreskrifterna för utbildning följs. Därför har de tidigare verksamhetscheferna inom skola och förskola utsetts till skolchefer för grundskolan respektive förskolan.
- Läsa, skriva, räkna-garantin infördes den 1 juli 2019 och gäller från förskoleklass till årskurs 3. Det innebär att elever som behöver stöd ska få det tidigt och utifrån sina behov. Huvudmannen ska se till att det finns tillräckliga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att uppfylla garantin.
- Läroplanen för förskolan och förändringar i skollagen påverkar barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden, som nu arbetar med implementering av de nya styrdokumentet.
- Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, LUS, har trätt i kraft. Lagändringen innebär kommunens planering för insatser vid utskrivning från slutenvård behöver ske snabbare och på ett nytt sätt. Detta leder till ökade kostnader och krav på personella resurser. Ett avtalsförslag har förhandlats fram för hur detta ska tillämpas i samarbete mellan kommunerna och region Stockholm.
- En lagändring trädde i kraft i januari som likställer spelmissbruk med andra missbruk, vilket få konsekvenser för kommunens verksamhet.
- Att barnkonventionen införlivas i svensk lag från årsskiftet påverkar kommunens verksamheter och en intern utbildningsdag kring ämnet är inplanerat under hösten.

- Stärkt barnperspektiv i skyddat boende, trädde i kraft i juli 2019. Det innebär ett ansvar för att säkerställa rätten till skolgång och hälso- och sjukvård för de barn som vistas i skyddat boende tillsammans med en av vårdnadshavarna. Ändringarna får stora konsekvenser i form av tillkommande kostnader och personella resurser.
- Ett förslag till uppdaterad socialtjänstlag ska presenteras under 2020. Förändringarna innebär nya krav på socialtjänsten som till exempel fler tidiga och förebyggande insatser. Den innebär också en vägledning för tolkningen av barnkonventionen som blir lag år 2020.
- Försäkringskassans schablonbelopp för personlig assistans är fortsatt lågt och ligger under omsorgsprisindex (OPI). Detta innebär att det blir svårare att klara ökade lönekostnader och andra omkostnader, vilket kan försvåra möjligheten att hitta utförare för den kommunala assistansen.
- Ändrad rättspraxis kan innebära att fler personer beviljas personlig assistans genom försäkringskassan, vilket i sin tur kan medföra minskade volymer och kostnader för personlig assistans enligt LSS.
- Från och med 2019 måste alla som jobbar i hemtjänst, särskilda boenden och LSS-boenden ha arbetskläder. Socialstyrelsens förordning gäller dock inte dem som arbetar med LSS i vårdtagarnas hem.
- Från och med 2019 måste alla som jobbar i hemtjänst, särskilda boenden och LSS-boenden ha arbetskläder. Socialstyrelsens förordning gäller dock inte dem som arbetar med LSS i vårdtagarnas hem.
- Enligt en ny lag är det möjligt för kommunerna att inrätta biståndsbedömt trygghetsboende som särskild boendeform. Det råder dock osäkerhet om vilka byggnadsmässiga krav som gäller för sådana boenden.
- Slutbetänkande av Komvuxutredningen "En andra och en annan chans" föreslår att skollagen förändras så att det framgår att den kommunala vuxenutbildningen utgör en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet och är en grund för fortsatt kompetensförsörjning.
- En ny lag om kommunal redovisning gäller från 1 januari 2019 som kan påverka redovisningen av exploateringar och olika former för investeringsbidrag. Det kan få konsekvenser för kommunens bokföring, och bland annat innebära att vissa kostnader i samband med projekt ska bokföras som driftkostnader istället för som investeringar. Om dessa förändringar behöver genomföras kan det påverka stadsbyggnadsförvaltningens behov av skattefinansiering. Lagen kan även i framtiden ge stora effekter på intäktssidan (se redogörelse under redovisningsprinciperna) beroende av hur Rådet för kommunal redovisning (RKR:s) styrelse beslutar att lagen ska tolkas.
- En dom gällande Boovallen i Nacka, likställer ljud från barn och ungdomarnas fotbollsverksamhet med buller från industrier. Om domen bli prejudikat kan det få konsekvenser för kommuner och idrottsföreningar i hela Sverige eftersom det kan innebära reducerad tillgång till fotbollsplaner.
- Arbetsförmedlingens förändrade organisation och minskade budget påverkar verksamheterna inom integrationsenheten, arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödet.

Analys

Slutsatser - sammanfattande bedömning

Kommunens tre grundförutsättningar: hållbar ekonomi, hållbar kvalitetsutveckling och attraktiv arbetsgivare ligger alla tre i linje med mål som redan fanns i förra kommunplanen. Verksamheten har därför redan en hel del framtagna processer och aktiviteter för att arbeta med dessa områden. Det finns dock potential för ytterligare förbättringar

Inom grundförutsättningen Hållbar ekonomi bedöms det första målet som ej uppfyllt och det andra som i hög grad uppfyllt, medan det sista målet kan följas upp först i årsbokslutet. För hållbar kvalitetsutveckling är tre mål i hög grad uppfyllda, medan två bedöms som delvis uppfyllda. När det gäller fokusområdet attraktiv arbetsgivare bedöms alla fyra mål i hög grad vara uppfyllda.

Den ekonomiska uppföljningen ingår som naturlig del av grundförutsättningen hållbar ekonomi. Ett viktigt mål är att alla kommunens verksamhetsområden ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Den prognos som lagts efter augusti 2019 visar negativa avvikelser på 7 av 19 områden. Den samlade prognosen för verksamhetsområdena visar ett underskott på 1,2 mnkr för 2019. Det är en prognosförbättring med 5,3 mnkr jämfört med delårsprognosen i april. Den prognos som lades i april var ett resultat av att alla verksamheter hade tagit fram åtgärder för en ekonomi i balans. Att prognosen håller och förbättras visar att detta arbete ger effekter. Prognosen som helhet visar på ett ekonomiskt resultat på 50,9 mnkr en förbättring sedan delåret april med 10,3 mnkr. Ett sådant resultat motsvarar 1,9 % av skatte- och utjämningsintäkterna. Målet för året är 2,0 %.

När det gäller kommunens tre fokusområden har bedömningen gjorts utifrån hur arbetet för att nå målen fortskrider. För området "trygga hela livet" bedöms målet kunna nås under året. För "delaktiga tillsammans" och "i balans – för hållbarhet och hälsa" finns ett respektive två strategiska mål som alla bedöms som delvis uppfyllde. I dessa fall är det vissa nämnder och verksamheter som gör bedömningen att arbetet varken följer plan eller att målet fullt ut kan uppnås.

Åtgärder som har vidtagits eller avser att vidtas vid avvikelser

Utifrån de svaga prognoserna tidigt under året fick alla nämnder ta fram åtgärdsplaner för en budget i balans. Ett stort antal åtgärder har vidtagits i hela organisationen, även i de nämnder som prognostiserar överskott. Några viktiga åtgärder är följande:

- Grundskolan har anpassat organisationen för att undvika de tidigare årens underskott. Åtgärderna har genomförts i och med läsårsstarten och förväntas ge full effekt först 2020. Utöver det har barn- och utbildningsnämnden minskat konferenskostnaderna och dämpat takten på digitaliseringsprocessen.
- Inom arbetsmarknads- och socialnämnden har ett ambitiöst åtgärdsprogram tagits fram i syfte att sänka kostnaderna, särskilt för externa placeringar.
- Inom kommunstyrelseförvaltningen har tjänster vakanshållits, ledarskapsutbildningen för chefer pausats och hälsoundersökningar för personalen skjutits på framtiden.
- Inom äldre- och omsorgsnämnden har tjänster vakanshållits och personalorganisationen på Björkbacken setts över för att bli mer effektiv, hemtjänsten har optimerat personalresurser och kund. Inom funktionshinderomsorgen har priserna för externa platser omförhandlats och resekostnader inom daglig verksamhet minskats.

För ytterligare detaljer om åtgärdsplanerna hänvisas till de bilagor som tagits fram till nämndernas rapporteringar vid tertialbokslutet per augusti 2019.

Konsekvenser

Det är viktigt att de vidtagna åtgärderna inte äventyrar nämndernas möjlighet att utföra sin verksamhet och uppfylla målen i kommunplanen. Utifrån den information som finns på central nivå görs dock bedömningen att planerna inte i väsentlig grad har påverkat kommunens möjlighet att uppfylla sitt uppdrag eller nå målen i kommunplanen.

Grundförutsättningar

Hållbar ekonomi

Alla kommunens verksamhetsområden ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Bedömning

Målet är bedömt utifrån den helårsprognos som är gjort per augusti 2019. Sju av kommunens verksamhetsområden prognostiserar ett underskott på totalt 26,5 mnkr. I två av fallen handlar det om betydande underskott. Ett överskott på 23,8 mnkr inom sju andra verksamhetsområden uppväger delvis underskotten.

Enligt prognosen finns möjligheten att flera verksamhetsområden klarar sin budget för året. Sju verksamhetsområden har förbättrat sin prognos sedan delårsrapporten i april medan sex har försämrat den.

Prognosen för verksamhetsområdena 1,2 mnkr är nära målet. Prognosen innehåller förutsättningar som kan försämrats om kommunfullmäktige väljer justera beslutet om ingående balans för resultatenheter. Vid fortsatt försiktighet i ekonomin finns fortfarande möjligheter att nå ett resultat i balans med budget.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Antal verksamhetsområden som bedriver sin verksamhet inom budgetram	12	19		→
Målet är bedömt utifrån den helårsprognos som är gjort efter augusti 2019.				
Andel verksamhetsområden med prognossäkerhet augusti inom +/- 1,0 %				-
Målet kan först bedömas vid årsbokslut 2019.				
Samlat ekonomiskt resultat (mnkr) för kommunens verksamhetsområden	1.2	0.0		↗
Utfall är angivet utifrån den helårsprognos som är gjord per augusti 2019.				
Prognossäkerhet delårsbokslut augusti				-
Målet kan först bedömas vid årsbokslut 2019.				

Kommunens resultat ska under mandatperioden öka från två procent till tre procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

Bedömning

Målet för 2019 är ett resultat på två procent. Prognosen per sista augusti tyder på ett resultat på 1,9 % vilket är nära målet. Det kan finnas möjlighet att målet för 2019 nås.

Kan först bedömas fullt ut vid mandatperiodens slut.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
-------	--------	-----	-----------	-------

(N03102) Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	1.9%	2.0%		↗
Utfall är angivet utifrån den helårsprognos som är gjort efter augusti 2019.				

Kommunen ska ha en investeringstakt som ser till att kommunens tillgångar behåller sitt värde, att kommunens utveckling säkras enligt översiktsplan Tyresö 2035 samt att kapitalkostnader fördelas rättvist mellan generationer

Bedömning	☐
------------------	-----------------------

Målet kan först bedömas vid årsbokslut 2019

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
(N03106) Soliditet kommun, (%)	37.7%		☐	↗
Soliditeten ser ut att öka vilket är ett resultat dels av det positiva resultatet, dels att investeringstakten är lägre än den budgeterade. Resultatet i augusti är betydligt bättre än prognosen för helåret, samtidigt som vi har flera stora pågående investeringsprojekt. Det innebär att soliditeten sannolikt kommer falla tillbaka fram mot årsbokslutet.				
Avskrivningarnas andel av summan av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag	4.1%		☐	-
Låneskuld per invånare (tkr)	16.6		☐	↗
Låneskulden per invånare ökar. Effekten är förväntad då kommuner har flera stor investeringsprojekt på gång. Skulden förväntas fortsätta öka fram till slutet av året.				

Ekonomisk rapport - Driftredovisning

Verksamhetsområden	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring	
							T1	juli
KOMMUNSTYRELSEN	221,7	-200,5	21,2	334,3	-328,5	5,8	-0,8	3,7
Gemensam verksamhet	99,0	-84,2	14,8	150,3	-143,5	6,8	0,2	3,5
Kommunalförbund mm	29,2	-27,1	2,0	43,7	-43,7	0,0	0,0	0,0
Politisk verksamhet	17,2	-17,8	-0,7	25,8	-26,9	-1,1	-0,5	0,4
Näringsliv	0,9	-0,7	0,1	1,3	-1,3	0,0	0,0	0,0
Plan och Exploatering	23,9	-23,9	0,0	35,9	-36,9	-1,0	0,0	0,0
Väghållning och park	47,0	-42,6	4,4	70,5	-69,9	0,6	-0,3	0,1
Miljö, trafik och övrigt	4,6	-4,1	0,5	6,9	-6,4	0,5	-0,2	-0,2
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BYGGNADSNÄMNDEN	4,2	-5,3	-1,2	6,3	-6,3	0,0	0,0	0,0
Bygglövsverksamhet	4,2	-5,3	-1,2	6,3	-6,3	0,0	0,0	0,0
GYMNASIE- OCH VUXEN- UTBILDNINGSNÄMNDEN	171,2	-171,5	-0,3	256,7	-260,2	-3,5	-1,8	-2,1
Vuxenutbildning	18,8	-15,9	2,9	28,2	-24,0	4,2	0,6	0,1
Gymnasieskola	152,4	-155,6	-3,2	228,6	-236,2	-7,6	-2,4	-2,3
varav beställare	152,4	-154,2	-1,8	228,6	-230,4	-1,8	0,0	0,1
varav utförare	0,0	-1,5	-1,5	0,0	-5,8	-5,8	-2,4	-2,4
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	71,8	-68,4	3,4	107,7	-104,7	3,0	0,2	0,2
Bibliotek, kultur och fritid, fritidsgårdar	71,8	-68,4	3,4	107,7	-104,7	3,0	0,2	0,2
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	700,8	-701,6	-0,8	1 049,4	-1 046,5	2,9	6,5	4,7
Förskola	222,7	-214,6	8,1	324,7	-319,7	5,0	4,5	3,6
varav beställare	222,7	-218,0	4,7	324,7	-324,1	0,6	0,6	0,1
varav utförare	0,0	3,4	3,4	0,0	4,5	4,5	4,0	3,6
Grundskola	478,1	-487,0	-8,9	724,7	-726,8	-2,1	2,0	1,1
varav beställare	478,1	-481,5	-3,4	724,7	-726,1	-1,4	0,7	0,2
varav utförare	0,0	-5,6	-5,6	0,0	-0,7	-0,7	1,3	0,9
ARBETSMARKNADS- OCH SOCIALNÄMNDEN	164,7	-171,5	-6,7	247,4	-260,3	-12,8	-4,0	1,2
Individ- och familjeomsorg	157,4	-163,5	-6,0	236,1	-248,4	-12,3	-3,8	0,6
Arbete och integration	7,3	-8,0	-0,7	11,3	-11,9	-0,6	-0,2	0,6

Verksamhetsområden	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring	
							T1	juli
ÄLDRE- OCH OMSORGSNÄMNDEN	410,9	-402,4	8,5	616,3	-610,5	5,9	5,3	3,4
Äldreomsorg	240,7	-232,4	8,3	361,1	-353,8	7,3	2,3	2,1
varav beställare	240,7	-234,3	6,4	361,1	-355,8	5,3	3,0	1,7
varav utförare	0,0	1,9	1,9	0,0	2,1	2,1	-0,7	0,4
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	170,2	-170,0	0,2	255,3	-256,7	-1,4	3,0	1,3
varav beställare	170,2	-172,9	-2,8	255,3	-260,1	-4,8	1,9	0,6
varav utförare	0,0	2,9	2,9	0,0	3,4	3,4	1,1	0,7
Summa verksamhetsområden	1 745,2	-1 721,2	24,0	2 618,2	-2 617,0	1,2	5,3	11,1
(mnkr)	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års prognos	Prognos avvikelse	Prognos förändring	
Finansförvaltning	-29,5	-2,3	27,2	-44,3	-67,1	-26,6	0,0	-3,8
Kommunbidrag utbetalt	-1 743,0	-1 745,2	-2,3	-2 614,4	-2 618,2	-3,8	0,0	-3,8
Pensionsutbetalningar	-37,0	-38,5	-1,5	-55,5	-58,5	-3,0	0,0	0,0
Semesterlöneskuld	-0,7	44,6	45,2	-1,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
Pensionsavsättning	-7,3	-19,7	-12,4	-11,0	-22,5	-11,5	0,0	0,0
Statsbidrag maxtaxa	8,3	8,1	-0,2	12,5	12,2	-0,3	0,0	0,0
Internränta	11,1	10,5	-0,6	16,7	16,7	0,0	0,0	0,0
Exploateringsvinster	6,7	3,1	-3,6	10,0	1,5	-8,5	0,0	0,0
Simhall	-10,7	-10,8	-0,2	-16,0	-15,5	0,5	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 774,8	-1 723,6	51,2	-2 658,7	-2 684,1	-25,4	5,3	7,4
Skatte- och utjämningsintäkter	1 812,1	1 820,2	8,1	2 718,1	2 729,0	10,9	7,0	6,4
Skatteintäkter	1 662,5	1 671,0	8,5	2 493,8	2 505,5	11,7	6,4	6,4
Generella statsbidrag och utjämningsystem	149,5	149,2	-0,4	224,3	223,5	-0,8	0,5	0,0
Finansnetto	-3,3	6,6	9,9	-5,0	6,0	11,0	1,8	0,4
Finansiella intäkter	4,3	11,5	7,1	6,5	14,0	7,5	1,8	0,4
Finansiella kostnader	-7,7	-4,9	2,8	-11,5	-8,0	3,5	0,0	0,0
Resultat	34,0	103,2	69,2	54,4	50,9	-3,5	14,0	14,2

Kolumnernas överskrifter och förtecken avviker för verksamhetsområden och finansförvaltning. För verksamhetsområdena redovisas nettokostnad vilket jämförs med det kommunbidrag, den ram kommunfullmäktige ställt till verksamhetsområdenas förfogande. Inom finansförvaltningen redovisas budget och avvikelse mot budget för intäkter och kostnader.

Kommunens resultat

Kommunens resultat för året prognostiseras till 50,9 mnkr vilket är 3,5 mnkr sämre än budgeterat men 10,3 mnkr bättre än delårsbokslutet i april. Resultatet per sista augusti uppgår till 103,2 mnkr vilket är 66,6 mnkr bättre än periodens budget. I resultatet ingår en positiv effekt av semesterlöneskulden (som uppträder vid varje delårsbokslut) med 45,2 mnkr. I och med att medarbetarna nu har tagit ut årets semester är effekten periodisk i delårsbokslutet och kommer i princip att försvinna fram till årsbokslutet. Om vi bortser från semesterlöneskulden är periodresultatet 48,0 mnkr vilket är 21,4 mnkr bättre än periodens budget.

Prognosen för finansförvaltningen har en negativ avvikelse med -4,7 mnkr jämfört med budget. Prognosen är dock 5,0 mnkr bättre än aprilprognosen. Finansförvaltningens resultat tyngs av ökande pensionskostnader och uteblivna exploateringsvinster. Resultatet och förbättringen sedan april beror huvudsakligen på en förbättrad skatteprognos men även på förbättringar av finansnetto. Finansförvaltningen har ett periodresultat som överensstämmer med budget om man bortser från semesterlöneskulden.

Inom finansförvaltningen har kommunbidraget för resultatenheterna sedan april justerats för de ingående över- och underskott som fastställdes i kommunfullmäktige när beslut om årsredovisningen togs. För två verksamheter förskola och funktionshinderomsorg har det blivit tydligt att beslutet i kommunfullmäktige om resultatenheterna vilade på felaktigheter i beslutsunderlaget. Därför finns ett ärende till kommunfullmäktige om att justera ned det ingående resultatet för 2019 med 3 559 tkr för förskolan och 381 tkr för funktionshinderomsorgen. Om detta genomförs kommer finansförvaltningens resultat förbättras med 3,9 mnkr och dessa verksamheters resultat försämras med samma belopp.

För kommunens verksamhetsområden är prognosen 1,2 mnkr bättre än budgeterat, och 5,3 mnkr bättre än vid delårsprognosen i april. Bortsett från ovan nämnde kompensation på 3,9 mnkr är prognosen 2,7 mnkr sämre än budgeterat, men 1,3 mnkr bättre. Av kommunens 19 verksamhetsområden förväntas sju gå med överskott på totalt 27,5 mnkr. Sju andra verksamhetsområden prognostiserar ett underskott på totalt 26,2 mnkr. Fem verksamhetsområden räknar med att hålla budget.

Kommunstyrelsen

Inom kommunstyrelsen prognostiseras ett betydande överskott på gemensam verksamhet. Huvudorsaken till den positiva prognosen är att vi räknar med att varken medel för kommunstyrelsens förfogande eller demografibufferten kommer att förbrukas fullt ut. En hel del åtgärder har genomförts för att starka resultatet. I avvaktan på en organisationsöversyn har tjänster vakanshållits på medborgarfokus och kvalitetsenheten. För HR enheten har ledarskapsutbildningen för chefer pausats och hälsoundersökningar för personalen skjutits framåt. Resultatet påverkas av kostnader för personalärenden samt ett underskott på fastighetsavdelningen som beror på ett stort antal lokalutredningar och förstudier. Utöver detta lämnar politisk verksamhet samt plan och exploatering negativa prognoser, medan de tekniska verksamhetsområdena lämnar positiva prognoser. Kommunstyrelsen har ett periodresultat som är 21,2 mnkr bättre än budgeterat.

Gymnasie- & Vuxenutbildningsnämnden

Inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar vuxenutbildningen ett överskott på 4,2 mnkr tack vara externa intäkter från försäljning av verksamhet till andra kommuner. Gymnasieskolan prognostiserar ett betydande underskott, - 7,6 mnkr. På utförarenheten har man i flera år haft underskott. Årets satsning på att sänka kostnaderna och anpassa den ekonomiska kostymen har gett resultat. Man har dock tvingats försämra prognosen eftersom elevtalet vid höstens skolstart var lägre än budgeterat. På beställarsidan beror underskottet på att förväntade och uppbokade statsbidrag för

2018 inte har betalats ut. Även kostnader för elever i behov av särskilt stöd är större än förväntat. Nämndens periodresultat avviker endast obetydligt från budget.

Kultur- & Fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett överskott med 3,0 mnkr. Överskottet beror dels på statsbidrag som blivit beviljade under 2019 högre avgifter i form av fler deltagare i dagkollo samt en ökad försäljning i caféverksamheterna för fritidsgårdarna. Avskrivningskostnaderna blir lägre än förväntat då avskrivningarna börjat löpa senare under året än budgeterat. Nämndens periodresultat är 3,6 mnkr bättre än budget.

Barn- & Utbildningsnämnden

Barn och utbildningsnämnden som helhet prognostiserar en positiv prognosavvikelse. Grundskolan prognostiserar ett underskott, medan förskolan förväntas lämna ett överskott. Förskolans överskott förstoras av att det ingående resultatet var positivt med 3,6 mnkr. Utan denna post hade nämnden som helhet haft en mindre negativ prognosavvikelse. Inom främst grundskolan har åtgärder vidtagits för att anpassa kostnaderna till intäkterna. Dessa åtgärder ger effekt från och med höstterminen 2019 och nämnden räknar med att verksamheten är i balans inför nästa år. Nämnden redovisar ett periodresultat som är 0,8 mnkr sämre än budget.

Arbetsmarknads- & Socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden prognostiserar ett betydande underskott (12,8 mnkr). Huvuddelen av underskottet finns inom individ- och familjeomsorgen där kostnader främst för institutionsplaceringar samt placeringar i behandlingsskolor tynger prognosen. Även avvecklingen av boendekedjan har medfört en merkostnad under året. Under början av hösten har ett ambitiöst åtgärdsprogram tagits fram i syfte att sänka kostnaderna. Effekterna av programmet kommer att vara begränsade för 2019 men planen är att det ska ge betydligt bättre förutsättningar för att klara budgeten 2020. Nämndens augustiresultat är – 6,7 mnkr.

Äldre- & Omsorgsnämnden

Äldre- och omsorgsnämnden prognostiserar som helhet ett överskott på 5,9 mnkr. Om man kompenserar för felaktigheten i ingående resultat hade prognosen blivit ett överskott på 5,5 mnkr. Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott på hela 7,3 mnkr. Detta är särskilt glädjande då verksamheten i flera år haft betydande underskott för 2018 hela 10,9 mnkr. Inför 2019 tillfördes äldreomsorgen ett extra anslag på 10,0 mnkr för att ge möjlighet att klara budgeten. Ett stort antal åtgärder har vidtagits inom verksamhetsområdet för att skapa en budget i balans. Att verksamheten prognostiserar ett överskott ger ett kvitto på att arbetet gett önskat effekt. Omsorgen för personer med funktionshinder prognostiserar däremot ett underskott med 1,4 mnkr (korrigerat - 1,8 mnkr). Verksamheten har haft ett tufft läge inför 2019 med betydande kostnadsökningar bland annat inom personlig assistens. Nämndens resultat i augusti är 8,5 mnkr bättre än budget.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden prognostiserar ett resultat som överensstämmer med budget. Periodresultatet är 1,2 mnkr sämre än budget.

Investeringsredovisning

Investeringar mnkr	Tidigare år		Jan-aug 2019			år 2019	Totalt	
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Utfall	Budget	Utfall	Budget
Östra Tyreso	80,0	-293,6	0,0	-41,4	-41,4	-44,5	-255,0	-351,0
Norra Tyresö centrum	46,3	-83,6	9,9	-19,2	-9,2	57,3	-46,5	-101,1
Wättinge	0,0	-5,8	0,0	-1,3	-1,3	-6,1	-7,1	-111,2
Trollbäckens centrum	0,0	-2,3	0,0	-0,1	-0,1	-0,7	-2,4	-12,0
Övriga exploateringar	105,9	-83,1	6,4	-20,1	-13,7	-20,3	9,1	-133,7
Infrastrukturprojekt	16,0	-60,6	-6,4	-16,1	-22,5	-21,0	-67,1	-189,8
Övrigt stadsbyggnad	0,0	-37,8	0,0	-2,7	-2,7	-101,4	-40,5	-215,1
Samlingsanslag fritidsanläggningar	1,3	-3,2	0,0	0,0	0,0	-1,0	-1,9	-4,0
Övriga fritidsanläggningar	0,0	-16,9	0,0	-4,7	-4,7	-12,8	-21,6	-58,5
Verksamhetslokaler kultur och fritid	0,0	-22,2	0,0	-25,9	-25,9	-30,0	-48,1	-328,0
Verksamhetslokaler skola	0,0	-53,6	0,0	-41,6	-41,6	-90,0	-95,3	-466,0
Verksamhetslokaler förskola	0,0	-22,2	0,0	-8,6	-8,6	-27,3	-30,9	-173,2
Verksamhetslokaler funktionshinder/IFO	0,0	-10,0	0,0	-11,8	-11,8	-30,5	-21,8	-57,5
Verksamhetslokaler teknisk förvaltning	0,0	-4,9	0,0	-16,6	-16,6	-48,0	-21,5	-87,1
Samlingsanslag för fastighet	0,0	-8,8	0,0	-4,5	-4,5	-30,0	-13,3	-135,0
Inventarier, IT och småinvesteringar	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,0	-5,0	-0,6	-20,0
Inventarier förvaltningar	0,0	-3,6	0,0	-1,3	-1,3	-5,0	-4,9	-20,0
Förfogande KS lokalinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	0,0	-105,0
Gata och park	0,0	-17,7	0,1	-4,7	-4,6	-29,9	-22,4	-141,0
Vatten och avlopp	2,9	-8,9	6,8	-2,4	4,4	-13,0	-1,6	-81,0
Renhållning	0,0	-25,2	2,1	-0,8	1,3	-7,6	-24,0	-86,5
Summa:	252,4	-764,7	18,9	-224,0	-205,1	-486,7	-717,4	-2876,7

Östra Tyresö centrum

Arbetet med Östra Tyresö löper på. Arbetet finansieras till en del med avgifter. Stora delprojekt är Solberga, Ugglevägen, Brobänken och Racksta.

Norra Tyresö centrum

Utvecklingen av Norra Tyresö fortsätter med flera olika etapper inom både detaljplanering och genomförande av infrastrukturen. För allmän platsmark inom etapp 1 pågår delbesiktningar av färdigställda ytor och det har öppnats upp för allmänhet på delar av torg och gångytor.

Tyresövägen

Arbete pågår med att bredda vägen till tre körfält, bygga en ny rondell, samt byggnation av en ny gång och cykeltunnel under vägen. Cirka 64 mnkr är nedlagt i projektet så här långt.

Projekt Wättinge

Detaljplan för Wättingebacken etapp 1 har varit ute på samråd. Avtalet är tecknat med JM som ankarbyggherre för att säkerställa genomförbara byggrätter inom området.

Etapp 2 Bergsundet är utvald byggaktör i trepartssamarbetet och kommer att bygga hyresrätter och förskola. Projektgruppen har haft start-ws och påbörjat arbetet inför samråd. Cirka 6 mnkr är upparbetat inom projektet.

Trollbäckens Centrum

Arbete har bedrivits under tertial 1 för att kunna anta planprogrammet under tertial 3 under 2019. Cirka 2,3 mnkr är nedlagt.

Ishallen/ avfallsterminal/p-garage

Projektet upphandlas som delad entreprenad, första entreprenaden pågår. Beräknad verksamhetsstart Q3 2021. Upparbetat ca 26 mnkr.

Fornuddens skola och idrottshall

Entreprenaden pågår, beräknad verksamhetsstart HT 2021. Upparbetat ca 61 mnkr. Grundläggningsarbetena för skolan är färdig, pågår för hallen. Montage av betongstommen för skolan har påbörjats.

Kumlaförskola om och utbyggnad

Mindre justeringar efter verksamhetens önskemål kvarstår, projektet avslutas Q4 2019, upparbetat 12 mnkr.

LSS bostäder Stjärnvägen och Strandvägen/Tranmyravägen

Bägge objekten är upphandlade i samma entreprenad, entreprenaden pågår med arbeten på bägge platserna. Upparbetat är cirka 20 mnkr. Beräknad verksamhetsstart juni 2020 för Stjärnvägen och september 2020 för Strandvägen.

Förskola Akvarievägen

Projektering färdig, upphandling Q2 2019, upparbetat ca 8 mnkr. Upphandling pågår men tilldelning är överprövad. Innebär oklar byggstart

Förskola Breviksvägen

Projektering färdig, bygglov överklagat, oklart gällande verksamhetens behov enligt nya prognoser. Avvaktar upphandling. Upparbetat är ca 10 mnkr.

Alby maskinhall och personalutrymmen

Entreprenaden pågår, beräknad verksamhetsstart Q1 2020. Upparbetat ca 19 mnkr. Invändig arbete pågår men byggnaden är i stort sett klar utvändigt.

Fårdala ridanläggning

Projektering delvis utförd, en del arbeten utförda, ändrade planer från verksamheten, avvaktar besked. Upparbetat är ca 6 mnkr.

Upplåning och skuldförvaltning

I finanspolicyen fastställer kommunfullmäktige regelverket för kommunens skuldförvaltning och övriga finansiella risktaganden. Målet för skuldförvaltningen är att genom aktiv upplåning minimera kostnaderna i förhållande till kapital- och räntebindningstid med beaktande av likviditet. Syftet är att trygga finansieringen på kort och lång sikt genom stabilitet och förutsägbarhet vad gäller framtida räntekostnader. Upplåningen är i förhållande till finanspolicyen är fördelad enligt tabellen nedan.

Bindningstid	Aktuell		Andel enligt policy (%)		
	Belopp	Procent	Normal	Min	Max
0-1 år	290	36	40	30	50
1-2 år	100	13	20	12,5	27,5
2-3 år	90	11	20	12,5	27,5
3-4 år	120	15	10	5	15
4-5 år	100	13	10	5	15
5-6 år	50	6	0	0	10
7-8 år	50	6	0	0	10
8-9 år			0		10
9-10 år			0		10
10 år -			0		10
SUMMA	800	100			

Tyresö kommuns totala upplåning (Exklusive Tyresö Bostäder) uppgick per sista augusti 2019 till 800 miljoner kronor, vilket är en ökning med 120 miljoner kronor sedan 2018-12-31. Under året har lån på 320 miljoner omsatts.

Då kommunen står inför stora framtida investeringar förväntas skulden att öka och därmed blir även kommunen mer känslig för höjda räntor. Kommunen har därför köpt räntetak för del av lånen med kort räntebindning, och även förlängt den genomsnittliga räntebindningstiden. Den genomsnittliga räntebindningstiden uppgår per sista augusti till 834 dagar jämfört med 562 dagar per 2018-12-31. Den genomsnittliga räntan på kommunens skuld är 0,59%.

Under kommande år beräknas de finansiella kostnaderna öka då skulden förväntas öka. Ränteprognosen däremot har kommit ned något och långa räntor är bara obetydligt dyrare än kortare räntor.

Borgensåtaganden

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till kommunägda bolag, men ibland även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgick 2019-08-31 till 2033 miljoner kronor, vilket är en ökning med 83,3 miljoner kronor sedan årsskiftet. Ökningen återfinns hos Tyresö Bostäder och kan härledas till deras nyproduktion av bostäder.

Kommunala bolag – Tyresö Bostäder AB

Tyresö Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ska äga, förvalta och hyra ut bostäder i Tyresö kommun samt främja en miljömässigt hållbar energianvändning. Bolaget kan även inneha aktier och andelar i bolag med liknande verksamhet. Bolaget är helägt av Tyresö kommun och började som stiftelse 1962 för att ombildas till aktiebolag 1964. Under 2019 fullföljdes färdigställandet av bostadsområdet Hasselbacken och ytterligare 142 hyresgäster flyttade in i nyproducerade lägenheter i centrala Tyresö. Totalt rymmer området 13 491 kvm boarea, fördelat på 199 lägenheter, vilket gör

det till ett bolagets större bostadsområden. Under året har en mängd underhållsprojekt startats upp där fasad- och trapphusrenoveringar varit de mest synliga. Näst på tur att få ett nytt mer miljövänligt sophanteringssystem är Granängsringen, där sophantering- och rörsystemet är från 1960-talet och i behov av renovering. Ett nytt system för mat- och hushållsavfall ger inte bara en bättre fastighet utan också flera miljö- och hälsomässiga fördelar. Arbetet sker i olika etapper och beräknas vara klart våren 2020. Bolaget redovisar i delåret ett resultat efter finansiella poster på 37,8 mkr och prognosen för helåret säger 37,3 mkr.

Tyresö Bostäder AB	2 019 UTFALL	2 019 BUDGET	Skillnad budget - utfall	2 019 BUDGET	2 019 PROGNOS 2
RESULTATRAPPOR (tkr)	jan - aug	jan - aug			
INTÄKTER					
Hysesintäkter netto	205 126	205 821	-695	309 131	309 029
Övriga intäkter	3 050	2 531	519	3 842	4 513
SUMMA INTÄKTER	208 176	208 352	-176	312 974	313 542
KOSTNADER					
Underhåll	-31 135	-35 943	4 808	-53 915	-56 000
Fastighetsskatt	-3 708	-3 230	-478	-4 845	-5 230
Driftkostnader	-102 347	-101 756	-591	-154 604	-159 713
SUMMA KOSTNADER	-137 190	-140 930	3 739	-213 364	-220 943
DRIFTNETTO	70 986	67 423	3 563	99 610	92 599
AV- OCH NEDSKRIVNINGAR	-30 204	-29 126	-1 077	-46 077	-46 496
RÄNTENETTO	-10 125	-13 013	2 888	-21 870	-15 870
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	30 657	25 283	5 374	31 663	30 233
Poster av engångskaraktär	7 101	7 800	-699	7 800	7 101
RESULTAT	37 758	33 083	4 675	39 463	37 334

Tyresö Vindkraft AB övertogs i slutet av år 2018 av Tyresö Bostäder AB. Bolaget leasar ut vindkraftsproduktion till Tyresö kommun och Tyresö Bostäder AB. Leasingavtalet är utformat på sådant sätt att leasingavgifterna alltid täcker bolagets kostnader enligt en självkostnadsprincip och därför kommer det redovisningsmässiga resultatet alltid att bli noll kronor.

Kommunens Pensionsskuld

PENSIONSFÖRPLIKTELSE mnkr, inkl särskild löneskatt	Utfall				Prognos		
	2016	2017	2018	2019-08	2019	2020	2021
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	219,3	240,6	269,2	300,4	306,4	336,3	379,9
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	812,3	780,5	760,7	751,9	738,0	712,7	691,1
Totala pensionsförpliktelser	1 031,6	1 021,1	1 029,9	1 052,2	1 044,4	1 049,0	1 071,0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0,0	0,0	0,0				
Återlåning i verksamheten	1 031,6	1 021,1	1 029,9				

Den totala pensionsförpliktelsen inklusive löneskatt uppgick 2019-08-31 till drygt en miljard. Ansvarförbindelsen, som motsvarar de pensioner som är intjänade före 1998, har minskat med 8,8 miljoner. Avsättningarna för pensioner intjänat efter 1998 har under året ökat med 31,2 miljoner.

Bedömning av Balanskravsresultat

Balanskravsutredning (mnkr)	2019-08-31	Prognos 2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	103,2	50,9
-Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,3	-0,3
+ Justering av realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet		
+Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet		
+Orealiserade förluster i värdepapper		
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper		
Balanskravsresultat	102,9	50,6

Enligt 4 kap. 3a § lagen om kommunal redovisning ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat). Kommunens balanskravsresultat måste enligt 11 kap. § 12 i Kommunallagen vara positivt, annars måste detta regleras inom tre år.

Balanskravet är uppnått i delårsbokslutet och prognosen för helåret är att balanskravet uppfylls.

För räkenskapsåret 2018 hade kommunen ett negativt balanskravsresultat på - 34,4 mnkr, som ska återställas under kommande år. Om det prognostiserade resultatet nås, kommer sådan återställning ske 2019.

Långsiktig utvecklingsstrategi för ett växande Tyresö

Utvecklingsstrategins mål är att kommunens samlade resultat ska uppgå till 3 procent årligen vid utgången av mandatperioden 2019-2022, med verksamheter som bedrivs med hög kvalitet.

Efter kommunens svaga ekonomiska resultat under 2018 har fokus 2019 lagts på att åter uppnå ett resultat som motsvarar 2 procent av skatte- och utjämningsintäkterna samt att kommunens verksamheter som helhet ska nå ett resultat som överensstämmer med det budgeterade anslaget.

Det prognostiserade resultatet i delårsbokslutet visar att ett resultat nära 2 % målet är inom räckhåll. Det finns även förutsättningar för att verksamheterna klarar ett resultat enligt budget även om det fortfarande finns problem inom vissa verksamhetsområden.

Hållbar kvalitetsutveckling

Mål och intentioner i lagstiftning eller motsvarande nationella styrdokument är uppfyllda i syfte att skapa värde och förbättrad situation för medborgare och intressenter med hänsyn till deras behov och förväntningar

Bedömning

Bedömningen är att grundförutsättningen är i hög grad uppfylld.

Lex Sarah-rapporter inom arbetsmarknad- och socialnämnden samt äldre- och omsorgsnämnden har föranlett översyn av rutiner, arbetssätt och informationsinsatser.

Staben inom stadsbyggnad ser över rutiner gällande allmänna handlingar för att säkerställa att GDPR och gällande lagstiftning följs.

Utlovade kvalitets- och servicenivåer är uppfyllda

Bedömning

Grundförutsättningen är delvis uppfylld.

Under våren och hösten 2019 hade båda arbetsmarknads- och integrationsenheten ett högt tryck av nya ärenden vilket gjort att de haft svårt att uppnå målet att den som anvisats till enheterna ska få en tid hos handläggare inom två veckor. Enheterna har omstrukturerat resurserna för att kunna uppnå kvalitetsgarantin framöver.

Resultatet i brukarundersökningen för 2018 visar att kommunens värdighetsgaranti för äldreomsorgen endast delvis är uppfylld. Tyresö kommun har näst högst personalkontinuitet i landet inom hemtjänsten, men är en av de 33 % kommuner med längst verkställighetstid för vård- och omsorgsboende (KKiK 2018).

Handläggningstiderna, hos bygglovsenheten, mätt från när ärenden är kompletta är fortsatt väldigt låga under 2019. Antalet dagar från inkommen ansökan till begäran om komplettering fortsätter att minska och är nu nere på 22 dagar. Här har verksamheten gjort vissa omprioriteringar och justeringar av rutiner för att uppfylla lagkraven.

Staben inom stadsbyggnad håller en hög kvalitet i svaren men har en utmaning i att hålla svarstiderna. Enheten behöver fortsätta utveckla samarbetet med servicecenter och tekniska kontoret.

I undersökningen Stockholm Business Alliance kvalitets- och serviceundersökning NKI- Insikt fick Tyresö ett resultat på 68. Det är ett relativt bra resultat. För att öka resultatet rekommenderas att kommunen fokuserar extra på information och effektivitet.

Ekonomiavdelningen: Servicenivåer är definierade för flera områden, och uppfylls till stor grad. Utvecklingsarbete pågår dock på fler områden.

Servicecenter: Utlovade servicenivåer är uppfyllda. Vårens mätning visade att 84 procent är nöjda med sin kontakt med kommunens servicecenter. Ett utvecklingsområde är enkelhet. Alla samtal kommer nu direkt till en samhällsvägledare som fångar medborgarens behov och samtidigt gör det enklare för medborgaren att komma rätt från början.

Inom Måltidsservice pågår det dialogmöten med beställare både genom möten med enhetschefer på Björkbacken och matråd på skolor samt dialog med förskolechefer och rektorer. I skolmatsappen kan feedback på måltiden lämnas i realtid.

Hållbar kvalitetsutveckling säkerställs och drivs av engagerade och kompetenta chefer och medarbetare

Bedömning

Grundförutsättningen uppfylls i hög grad.

Under året har verksamheterna arbetat med ledarutvecklingsprogram. En medarbetarfilosofi har också tagits fram. Ett arbete pågår med att implementera filosofin i alla arbetsgrupper. Verksamheterna tar på olika sätt tillvara på medarbetares kompetens, engagemang och utvecklingsidéer. 2018 års medarbetarundersökning visar på ett stort engagemang bland medarbetarna.

Verksamheterna förbättras och utvecklas genom effektiva och innovativa processer och arbetssätt

Bedömning

Grundförutsättningen är i hög grad uppfylld.

Processkartläggningar pågår inom verksamheterna för att kvalitetssäkra effektiv handläggning. Fler e-tjänster utvecklas. Digitaliseringsarbetet har tagit fart. Arbetssätt ses över och kollegialt lärande tillämpas.

Varje verksamhet redovisar hållbara resultat som ligger i framkant i jämförelse med andra aktörer inom samma område

Bedömning

Grundförutsättningen är delvis uppfylld. Några utvecklingsområden föreligger.

Jämförelsen med andra huvudmän och kommuner görs i samband med att resultaten redovisas på nationell nivå, till exempel i Sveriges kommuner och landstings (SKL) Öppna jämförelser grundskola som publiceras i slutet av året. 2018 hamnade Tyresö på plats 54 av 290 kommuner i Öppna jämförelser grundskola. Det är en klar förbättring från 2016/2017 då Tyresö hamnade plats 133

Meritvärdet, andelen behöriga till gymnasiet samt andel elever som får betyg i alla ämnen gällande folkbokförda i Tyresös kommun hamna bland de 25 bästa procenten i landet föregående läsår.

Tyresö har minskat sin storlek på barngrupperna i förskolan. 2018 var genomsnittet för hela landet 15,4 barn per grupp. I oktober 2018 hade Tyresö kommuns förskolor 14,68 barn per avdelning.

Den nationella brukarundersökningen för individ- och familjeomsorgen genomfördes under hösten 2018 och gav sämre resultat jämfört med föregående år men kommunen har ett gott resultat avseende tillgänglighet och bemötande. Kommunen uppfyller flertalet av Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer för verksamhetsområdet (öppna jämförelser 2019). De utvecklingsbehov som identifierats är i stort sett desamma som för 2018, det vill säga kompetensutveckling, utredningstider, systematisk uppföljning, metodutveckling och rutiner samt samverkan. Kompetensnivån ligger mycket högt då samtliga socialsekreterare har socionomexamen. Tyresö har ett lågt antal hushåll med försörjningsstöd jämfört med övriga landet.

Kommunens äldreomsorg uppfyller helt eller delvis (29 %) Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer för verksamhetsområdet (öppna jämförelser 2018 och 2019). De utvecklingsbehov som identifierades gäller kompetensutveckling, utredningstider, systematisk uppföljning, metodutveckling, rutiner och samverkan. 2018 års brukarundersökning visade att merparten av brukarna trivs med sitt boende och sin dagliga verksamhet. Undersökningen visade dock, trots att de flesta är nöjda och trygga med

personalen, att brukare inom daglig verksamhet och servicebostad inte alltid känner sig trygga i sin verksamhet.

Inom verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning uppfyller kommunen helt eller delvis (31 %) Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer för verksamhetsområdet (öppna jämförelser 2019). Det är en förbättring mot föregående års utfall som var 22 %. De utvecklingsområden som återstår avser intern och extern samordning, samlad kompetensutvecklingsplan, systematiskt arbetssätt vid uppföljning, standardiserade bedömningsmetoder samt systematisk uppföljning för verksamhetsutveckling.

När det gäller folkbokförda Tyresöelever ligger värdet för gymnasieexamen inom fyra år och betygsmedel över riksnittet och bland de 25 procent bästa i landet. För Tyresö gymnasium är andelen lägre.

Kungliga biblioteket har i uppdrag att samla in och sammanställa nationell officiell statistik kring biblioteksverksamhet. KBs analys av statistiken för folkbiblioteken i landet visar att utlåningen av fysiska medier har minskat, vilket överensstämmer med resultatet för Tyresö. Analysen visar att e-bokslåningen ökar, vilket också stämmer för Tyresö. Antalet aktivitetstillfällen ökar, vilket också är trenden på kommunens bibliotek. Antalet fysiska besök minskar på landets folkbibliotek men i Tyresö har biblioteken lyckats bibehålla samma antal besökare som tidigare år.

Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun är en attraktiv arbetsgivare dit medarbetare söker sig, är engagerade och utvecklas

Bedömning

Under 2018 minskade personalomsättningen efter att ha ökat under flera år. Även sjukfrånvaron minskade. Under 2019 har personalomsättningen fortsatt att minska. Sjukfrånvaron minskar något, men är fortfarande att betrakta som hög. Medarbetarundersökningen från hösten 2018 visade ett positivt resultat där de flesta indikatorer pekar på en förbättring jämfört med 2106 då förra undersökningen gjordes.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
(U00200) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex	80			-
Personalomsättning, andel (%)	7.10%			↗

Personalomsättningen (mätt som extern avgång) minskade mellan 2017 och 2018. Trenden för 2019 visar att personalomsättningen fortsätter minska. För perioden januari t o m augusti är omsättningen 7,1 procent. Motsvarande period 2018 var den 8,2 procent.

Tyresö kommun har chefer som utövar ett gott ledarskap

Bedömning

Medarbetarundersökningen från hösten 2018 visade att medarbetarna anser att de har bra chefer och att bedömningen är mer positiv än hösten 2016. Satsningen på ledarutveckling har pausats under hösten 2019 p g a eventuella förändringar i organisationen.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
(U00202) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	73			→
Ingen ny undersökning kommer att göras under 2019. Resultatet från hösten 2018 var en ökning jämfört med undersökningen 2016.				
(U00203) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex	81			-

Tyresö kommun har engagerade medarbetare

Bedömning

Medarbetarundersökningen från hösten 2018 visade att Tyresö kommun har många engagerade och motiverade medarbetare. Det var dessutom en stor förbättring jämfört med motsvarande undersökning 2016.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
(U00201) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	80			-

Tyresö kommun erbjuder goda anställningsvillkor och arbetsförhållanden

Bedömning

Tyresö kommun har, visar flera olika jämförelser, konkurrenskraftiga löne- och anställningsvillkor i förhållande till våra närmaste grannkommuner. Sjukfrånvaron sjunker något, men är fortfarande för hög.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
(N00090) Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	7.1%			↘

Sjukfrånvaron har minskat något för perioden januari t o m augusti 2019: 7,1 procent jämfört med motsvarande period 2018 då den var 7,5 procent.

Framtidens Tyresö - mål och uppdrag

Detta avsnitt bygger på kommunens underliggande verksamheters måluppföljning, och innehåller dels en bedömning av måluppfyllelse med kommentar, dels en rapportering av underliggande indikatorer. För denna period har inga nya utfall på indikatorerna inkommit. Uppföljningen sker för varje av de tre fokusområdena, där alla kommunens fyra strategiska mål följs upp. Om inget annat anges följer verksamheterna den plan som nämnderna beslutat om. Uppföljningen fokuseras på områden där avvikelser har rapporterats.

Fokusområde - "Trygga hela livet"

Tyresöbornas behov av tillförlitlig kommunal verksamhet och service i olika skeden av livet tillgodoses, snabbt och enkelt

Bedömning

Bedömningen är att Tyresö kommun i hög grad uppfyller målet. Nämnderna rapporterar överlag positiva resultat för sina verksamhetsområden, vilket visar att arbetet att uppnå målen följer den lagda planen.

Nämns kan att verksamhetsområdet bygglov arbetar med att ta till vara på de möjligheter som digitalisering och robotisering kan ge, för att frigöra resurser till service och verksamhetsutveckling.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Medborgarundersökning - Nöjd Region-Index - Trygghet (U00405)	58	63		-
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om kommunens verksamheter? (Nöjd-Medborgar-Index) (U00401)	62	63		-
Andel ordinarie resultat i Kommunens kvalitet i korthet som är bland de 25 procent bästa kommunerna	30.50%	47.00%		-
Nya och färre mått från 2018, ej jämförbart med 2017. Mål justeras i kommunplan för 2020.				

Fokusområde - "Delaktiga tillsammans"

Tyresöborna är medskapare och delaktiga i kommunens utveckling

Bedömning

Bedömningen är att Tyresö kommun delvis uppfyller målet. Tre nämnder gör bedömningen att de delvis kommer att nå målen, de kommenteras särskilt nedan. Övriga nämnder väntas uppfylla målen.

Inom barn- och utbildningsnämnden, som ansvarar för verksamhetsområdena förskola och grundskola som sammantaget utgör en stor del av kommunens verksamhet, är prioriterat område för att nå målet att arbeta med hur eleverna är med och är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden visar resultatet i Tyresö gymnasiums elevenkät visar att elevernas möjlighet till inflytande i undervisningen har minskat sedan föregående år. Insatser för att förbättra detta är bl.a. föreläsningar och utbildningsinsatser för lärarna. Näringslivet deltar i programråd. Samtliga klasser på Tyresö gymnasium deltar i skolråd. Under perioden har det genomförts ett programråd med byggnadsindustrins yrkesnämnd och fordonsbranschen.

Byggnadsnämnden bedöms delvis uppnå måluppfyllelsen. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetet för att göra medborgare mer delaktiga. Bygglovsenheten följer till exempel upp kundnöjdhet varje år. Enheten prioriterar därefter arbetet utifrån resultatet.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
KKiK - Delaktighetsindex (U00416)	70.00%	71.00%		-
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om inflytandet i kommunen? (Nöjd-Inflytande-Index) (U00408)	41	48		-
Andelen medborgare som känner till Tyresöinitiativet, som ett sätt att kunna påverka politiska beslut genom att föreslå förbättringar, ska öka	12.00%	13.00%		-

Fokusområde - "I balans - för hållbarhet och hälsa"

Tyresö är en kommun som skapar goda livsvillkor som förebygger ohälsa

Bedömning

Bedömningen är att Tyresö kommun delvis uppfyller målet att Tyresö är en kommun som skapar livsvillkor som förebygger ohälsa. Två nämnder, barn- och utbildningsnämnden och byggnadsnämnden, gör bedömningen att de delvis kommer att nå målen medan övriga nämnder väntas uppfylla målen.

Inom verksamhetsområdet grundskola ligger fokus på att fortsätta genomförandet av en NPF-anpassning av verksamheterna (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar).

Tyresö har en tillförlitlig och hållbar infrastruktur för hög livskvalitet

Bedömning

Bedömningen är att Tyresö kommun delvis uppfyller målet att Tyresö har en tillförlitlig och hållbar infrastruktur för hög livskvalitet. Tre nämnder, barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens och byggnadsnämnden, gör bedömningen att de delvis kommer att nå målen inom sina ansvarsområden, medan övriga nämnder väntas uppfylla målen.

Inom barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden pågår arbetet med att förtäta wifi i skolorna för att säkerställa att IKT-strategin och den nationella IT-strategin för skola och förskola följs. Utveckling har dock saktats ned på grund av resursbrist. Målet är att senast 2022 har ett välutbyggt wifi-nät med hög kapacitet samt att wifi kan användas i alla skolans lokaler.

Inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens områden arbetar vuxenutbildningen och gymnasiet gemensamt för att utveckla nya utbildningar. Det förekommer olika samarbeten i kommunen bland annat mellan gymnasiet och äldreboenden. Samarbeten sker med kultur- och fritidssektorn om lokaler och cafeteria i gymnasiet.

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
(U00402) Medborgarundersökning - Hur bedömer medborgarna Tyresö kommun som en plats att bo och leva på? (Nöjd-Region-Index)	68	71		-
(U07451) Företagsklimat enl ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	68	62		-

Särskilda uppdrag

Tillgänglighetsplan - Tillgänglighetsplanens förslag och aktiviteter behandlas för respektive verksamhetsområde vid framtagandet av nämndplan. Kommunövergripande förslag på aktiviteter behandlas av kommunstyrelsen

Status

Målet med tillgänglighetsplanen är att skapa ett tillgängligt Tyresö med likvärdiga förutsättningar för alla. Planen ansluter till rättighetsartiklarna i FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Genomförandet av tillgänglighetsplanens förslag och aktiviteter är ett pågående och kontinuerligt arbete i verksamheterna.

[Integrationsstrategi - Integrationsstrategins förslag och aktiviteter behandlas för respektive verksamhetsområden vid framtagande av nämndplan. Kommunövergripande förslag på aktiviteter behandlas av kommunstyrelsen](#)

Status

Syftet med strategin är att skapa delaktighet, trygghet och hållbarhet genom att utveckla och förnya samspel, arbetssätt och projekt mellan och inom kommunens verksamheter, näringslivet, bostadsmarknadens parter, föreningslivet och övriga civilsamhället. Arbetet med integrationsstrategins förslag och aktiviteter har påbörjats/pågår ute i verksamheterna.

[Ta fram en strategi för näringsliv och entreprenörskap under 2019](#)

Status

Arbetet med strategin har inletts men bedömningen är att strategin bör färdigställas efter att handelsstrategin är antagen för att undvika att dokumenten har motstridiga syften. Strategin planeras att genomföras under mandatperioden, framtagandet kommer att ske tillsammans med näringslivet och berörda förvaltningar.

[Ta fram ett miljöprogram för en övergripande strategisk styrning av miljöarbetet.](#)

Status

Arbetet med att ta fram ett miljöprogram kommer att påbörjas hösten 2019.

[Ta fram en kommunövergripande biblioteksplan som gäller folkbibliotek, gymnasiebibliotek och skolbibliotek. Biblioteksplanen ska tas fram under 2019.](#)

Status

Biblioteket har påbörjat planeringen med att ta fram en ny biblioteksplan som kommer att gälla från 2020 tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasiet. Planen ska behandlas i nämnderna under hösten 2019.

RESULTATRÄKNING

Mnkr		Kommunen				Koncernen	
		Delår aug 2019	Delår aug 2018	Årsbudget 2019	Prognos helår 2019	Delår aug 2019	Delår aug 2018
Verksamhetens intäkter	Not 1	413,5	372,1			576,4	503,4
Verksamhetens kostnader	Not 2	-2 062,5	-1 966,9			-2 154,9	-2 047,1
Avskrivningar	Not 3	-74,5	-70,6	-110,0		-104,2	-98,3
Jämförelsestörande poster		-	-	-	-	-	-
Verksamhetens nettokostnad		-1 723,6	-1 665,4	-2 658,7	-2 684,1	-1 682,7	-1 641,9
Skatteintäkter	Not 4	1 671,0	1 551,5	2 493,8	2 505,5	1 671,0	1 551,5
Generella statsbidrag och utjämning	Not 5	149,2	142,1	224,3	223,5	149,2	142,1
Resultat efter finansiella poster		96,6	28,2	59,4	44,9	137,5	51,7
Finansiella intäkter	Not 6	11,5	11,4	6,5	14,0	5,1	7,1
Finansiella kostnader	Not 7	-4,9	-5,8	-11,5	-8,0	-10,5	-12,5
Jämförelsestörande finansiella poster		-	-	-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster		103,2	33,9	54,4	50,9	132,1	46,3
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		103,2	33,9	54,4	50,9	132,1	46,3

BALANSRÄKNING

Mnkr		Kommunen		Koncernen	
		Delår aug 2019	Årsbokslut 2018	Delår aug 2019	Årsbokslut 2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
	Materiella anläggningstillgångar				
	Mark, byggnader och anläggningar	Not 8	2 501,6	2 384,1	4 960,7
	Maskiner och inventarier	Not 9	76,0	75,3	83,7
	Finansiella anläggningstillgångar	Not 10, 11	108,3	136,5	59,1
	Summa anläggningstillgångar		2 685,9	2 595,8	5 103,4
Omsättningstillgångar					
	Förråd, exploateringstillgångar mm	Not 12	65,8	66,2	65,8
	Kortfristiga fordringar	Not 13	214,0	155,3	241,5
	Kassa, bank	Not 14	174,8	129,4	274,3
	Summa omsättningstillgångar		454,6	350,8	581,5
SUMMA TILLGÅNGAR			3 140,5	2 946,7	5 684,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
	Eget kapital	Not 15			
	Årets resultat		103,2	-24,4	132,1
	Resultatutjämningsreserv		-	-	-
	Övrigt eget kapital		1 031,6	1 070,1	1 584,7
	Summa eget kapital		1 134,8	1 045,7	1 716,9
	Avsättningar				
	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 16	314,0	281,7	314,0
	Övriga avsättningar, skatter i bolagen		-	-	48,4
	Skulder				
	Långfristiga skulder	Not 17	1 241,0	1 135,3	3 094,1
	Kortfristiga skulder	Not 18	450,7	483,9	511,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			3 140,5	2 946,7	5 684,9
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
	Panter och därmed jämförliga säkerheter			-	-
	Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och eller avsättningar	Not 19	755,7	766,1	755,7
	Övriga ansvarsförbindelser	Not 20, 21	2 033,1	1 945,8	159,6
	Hyses- och leasingåtaganden	Not 22	496,7	506,0	456,5
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER			3 285,4	3 217,9	1 371,7
	Soliditet (exkl. panter och ansvarsförbindelser)		36,1%	35,5%	30,2%
	Soliditet (inkl. pensionsförpliktelser)		12,1%	9,5%	16,9%

Noter

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
	2019	2018	2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	15,1	14,9	15,1	14,9
Taxor och avgifter	130,5	115,2	117,7	103,5
Hyror och arrenden	64,0	54,8	237,7	200,2
Bidrag	147,6	138,8	147,6	138,8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	38,2	39,2	38,2	39,0
Exploateringsintäkter	17,8	0,1	10,3	0,1
Realisationsvinster	0,3	9,0	7,4	0,1
Försäkringsersättningar	0,0	0,1	0,0	0,1
Övriga intäkter	0,0	0,0	2,4	6,7
Summa verksamhetens intäkter	413,5	372,1	576,4	503,4
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	-893,6	-854,6	-915,6	-876,3
Pensionskostnader	-92,4	-85,3	-92,4	-85,3
Köp av huvudverksamhet	-682,6	-659,3	-682,6	-659,3
Lämnade bidrag	-53,4	-54,2	-53,4	-54,2
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-64,0	-57,6	-175,4	-143,3
Bränsle, energi och vatten	-39,7	-41,9	-30,7	-30,2
Lokal- och markhyror	-53,7	-43,2	-22,3	-21,2
Hyra / leasing anläggningstillgång	-4,8	-5,1	-3,6	-5,1
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-50,5	-52,0	-50,5	-52,0
Tele, IT-kommunikation och postbefordran	-3,7	-4,0	-3,7	-4,0
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-15,0	-16,5	-15,0	-16,5
Försäkringspremier och riskkostnader	-10,2	-6,7	-10,2	-6,7
Övriga främmande tjänster	-42,1	-42,7	-42,1	-42,7
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	-16,8	-0,1	-16,8	-0,1
Realisationsförluster och utrangering	-2,5	0,0	-3,6	-1,1
Övriga kostnader	-37,5	-43,7	-36,8	-49,1
Summa verksamhetens kostnader	-2 062,5	-1 966,9	-2 154,9	-2 047,1
Not 3 Avskrivningar				
Byggnader och anläggningar	-66,2	-61,6	-94,1	-87,7
Maskiner och inventarier	-8,4	-9,0	-10,2	-10,6
Summa avskrivningar	-74,5	-70,6	-104,2	-98,3
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 685,0	1 557,6	1 685,0	1 557,6
Preliminär slutavräkning innevarande år	-16,1	0,0	-16,1	0,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,1	-6,1	2,1	-6,1
Summa skatteintäkter	1 671,0	1 551,5	1 671,0	1 551,5
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	22,4	20,6	22,4	20,6
Strukturbidrag	-	-	-	-
Införandebidrag	-	-	-	-
Regleringsavgift	6,6	4,9	6,6	4,9
Kostnadsutjämningsbidrag	68,9	61,4	68,9	61,4
Kommunal fastighetsavgift	53,2	51,3	53,2	51,3
Generella bidrag från staten	6,9	6,9	6,9	6,9
<i>varav stöd med anledning av flyktingsituationen</i>	6,9	6,9	6,9	6,9
Avgift till LSS-utjämning	-8,8	-3,1	-8,8	-3,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	149,2	142,1	149,2	142,1

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
	2019	2018	2019	2018
Not 6 Finansiella intäkter				
Aktieutdelning kommunägda bolag	0,2	0,2	-	-
Borgensavgift kommunägda bolag	4,8	4,2	-	-
Överskottsutdelning Kommuninvest	4,1	6,2	4,1	6,2
Försäljning Tyresö Näringslivsaktiebolag	0,0	-	-	-
Ränteintäkter	0,6	0,6	0,7	0,7
Ränteintäkter på utlämnade lån	0,1	0,1	0,1	0,1
Ränteintäkter på kundfordringar	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga finansiella intäkter	1,4	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	11,5	11,4	5,1	7,1

Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på upptagna lån	-2,7	-3,0	-8,3	-9,7
Räntekostnader på pensionsskuld	-1,5	-2,4	-1,5	-2,4
Räntekostnader på leverantörsskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader på optioner	-0,2	-	-0,2	-
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3
Summa finansiella kostnader	-4,9	-5,8	-10,5	-12,5

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2019	2018	2019	2018
Not 8 Mark, byggnader och anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 808,9	2 723,6	5 160,8	5 077,4
Årets investeringar	155,3	135,0	330,1	173,4
Årets försäljningar	-10,3	-5,8	-40,2	-41,3
Årets utrangeringar	-	-44,2	-3,0	-49,0
Årets nedskrivningar	-	-	0,0	-
Omklassificeringar	-17,8	0,3	-17,8	0,3
Utgående anskaffningsvärde	2 936,1	2 808,9	5 429,9	5 160,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 176,8	-1 122,3	-1 820,2	-1 720,5
Årets försäljningar	0,9	-	11,7	11,9
Årets utrangeringar	-	44,2	1,9	44,2
Årets avskrivningar	-66,2	-98,7	-94,1	-138,2
Årets nedskrivningar	-	-	0,0	-17,7
Omklassificeringar	4,8	-	4,8	-
Utgående avskrivningar	-1 237,4	-1 176,8	-1 896,0	-1 820,2
Pågående projekt	802,8	752,0	1 426,7	1 425,6
Utgående bokfört värde	2 501,6	2 384,1	4 960,7	4 766,1

Genomsnittlig nyttjandeperiod, antal år	44	28	58	37
---	----	----	----	----

Not 9 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	138,9	141,1	160,7	163,4
Årets investeringar	4,3	4,9	5,1	8,0
Årets försäljningar	-1,0	-	-2,2	-0,2
Årets utrangeringar	-	-7,1	-2,5	-10,5
Omklassificeringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	142,2	138,9	161,2	160,7
Ingående ackumulerade avskrivningar	-74,7	-68,3	-87,9	-82,5
Årets försäljningar	1,0	-	2,2	0,2
Årets utrangeringar	-	7,1	2,5	10,4
Årets avskrivningar	-8,4	-13,4	-10,2	-16,0
Omklassificeringar	-	-	-	-
Utgående avskrivningar	-82,1	-74,7	-93,3	-87,9
Pågående projekt	15,9	11,1	15,9	11,1
Utgående bokfört värde	76,0	75,3	83,7	83,9

Genomsnittlig nyttjandeperiod, antal år	17	10	16	10
---	----	----	----	----

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2019	2018	2019	2018
Not 10 Finansiella anläggningstillgångar - aktier och andelar				
Aktier i Tyresö Bostäder AB	50,0	50,0	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB	-	12,5	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB	-	-	-	-
Aktier i Stockholmsregionens försäkrings AB	4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	26,6	40,7	26,6	40,7
Andel i bostadsrätter	10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar	94,5	121,1	44,5	58,6
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar - långfristiga fordringar				
Utlämnade gatukostnadslån	12,1	13,4	12,1	13,4
Avgår kortfristig del av långfristigt lån	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Finansiell placering i optioner	1,1	1,3	1,1	1,3
Övriga långfristiga fordringar	1,6	1,7	2,4	2,9
Summa långfristiga fordringar	13,8	15,4	14,6	16,5
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)	108,3	136,5	59,1	75,1
Not 12 Förråd, exploateringstillgångar mm				
Förråd presentartiklar och gåvor	-	-	-	-
Exploateringsmark Trollbäcken	6,1	6,1	6,1	6,1
Exploateringsmark Bollmora	6,4	6,1	6,4	6,1
Exploateringsmark Tyresö Strand	39,7	40,8	39,7	40,8
Exploateringsmark Östra delarna av Tyresö	13,2	13,2	13,2	13,2
Exploateringsmark Länna / Skrubba	0,4	0,1	0,4	0,1
Summa förråd, exploateringstillgångar mm	65,8	66,2	65,8	66,2
Not 13 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	34,0	23,3	34,3	24,7
Värdereglering av kundfordringar	-1,2	-0,4	-1,2	-0,4
Fordran statsbidrag	11,1	9,4	11,1	9,4
Skattefordringar	24,1	28,7	24,1	28,7
Övriga kortfristiga fordringar	4,0	8,8	4,6	9,7
Upplupna ränteintäkter	4,8	6,4	4,8	6,4
Upplupna skatteintäkter	-	-	-	-
Förutbetalda kostnader / upplupna intäkter	137,2	79,1	163,7	111,6
Summa kortfristiga fordringar	214,0	155,3	241,5	190,1
Not 14 Kassa och Bank				
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bankmedel	174,8	129,4	274,3	170,4
Summa kassa och bank	174,8	129,4	274,3	170,4
Tyresö kommun har en koncernkontokredit på 150 Mkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.				
Not 15 Eget kapital				
Ingående kapital enligt balansräkningen *)	1 045,7	1 070,1	1597,764	1603,391
Justering av eget kapital **)	-14,1	-	-12,943	-
Periodens resultat	103,2	-24,4	132,129	-5,627
Summa eget kapital	1 134,8	1 045,7	1 716,9	1 597,8

*) I kommunens totala egna kapital ingår ingen skuld till Renhållnings-kollektivet eller till VA-kollektivet (se även not 24).

***) I kommunen återförd uppskrivning av insatskapital Kommuninvest (14,1) pga ny lag LKBR.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2019	2018	2019	2018
Not 16 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Avsatt till pensioner, tjänstemän				
Ingående avsättning pensioner, exkl ÖK-SAP	216,7	185,4	216,7	185,4
Försäkring	-	-	0,0	-
Ränteuppräknig	1,5	2,0	1,5	2,0
Basbeloppsuppräknig	4,8	2,9	4,8	2,9
Nya utbetalningar	-4,2	-5,9	-4,2	-5,9
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-
Intjänad PA-KL	-	-	-	-
Slutbetalning FÅP	-	-	-	-
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	22,7	32,6	22,7	32,6
Nya efterlevandepensioner	0,3	0,3	0,3	0,3
Övrig post	-0,1	-0,7	-0,1	-0,7
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>241,7</i>	<i>216,7</i>	<i>241,7</i>	<i>216,7</i>
Löneskatt	58,6	52,6	58,6	52,6
Summa avsatt till pensioner, exkl ÖK-SAP	300,4	269,2	300,4	269,2
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP	-	0,1	0,0	0,1
förändring under året ÖK-SAP	-	-0,1	0,0	-0,1
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Löneskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsatt till pensioner, tjänstemän	300,4	269,2	300,4	269,2
(se även specifikation, not 17a)				
Avsatt till pensioner, förtroendevalda				
Avsättning för förtroendevaldas pensioner, OPF-KL och PFA	11,0	10,1	11,0	10,1
Löneskatt	2,7	2,4	2,7	2,4
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda	13,7	12,5	13,7	12,5
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	314,0	281,7	314,0	281,7
Not 16a Specifikation per förmån				
Pensionsbehållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd ÅP	235,2	210,1	235,2	210,1
Pension till efterlevande	1,2	1,1	1,2	1,1
PA-KL pensioner	5,3	5,5	5,3	5,5
Särskild avtalspension ÖK-SAP	-	-	0,0	-
Löneskatt	58,6	52,6	58,6	52,6
Summa specifikation, not 17a	300,4	269,2	300,4	269,2
Antal tjänstemän som enligt avtal har rätt till visstidspension	0	0	0	0
Aktualiseringsgrad	98,0%	98,0%	98,0%	98,0%
Not 17 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation, not 17a)	800,0	680,0	2 673,9	2 454,9
Långfristig leasingsskuld	0,3	0,3	0,3	0,3
Gatukostnadsbidrag	106,7	110,1	106,7	110,1
VA-anslutningsbidrag	131,8	127,5	131,8	119,4
Investeringsbidrag	202,3	200,4	181,4	187,7
Investeringsfond VA	-	5,0	-	5,0
Investeringsfond Renhållning	-	12,0	-	12,0
Summa långfristiga skulder	1 241,0	1 135,3	3 094,1	2 889,4

Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarar

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2019	2018	2019	2018
Not 17a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Lån som förfaller inom				
0-1 år	230,0	390,0	1 153,9	900,0
1-3 år	250,0	140,0	850,0	899,9
3-5 år	220,0	100,0	570,0	470,0
Senare än 5 år	100,0	50,0	100,0	185,0
Summa	800,0	680,0	2 673,9	2 454,9
Kreditgivare				
Nordea Hypotek	-	-	175,0	75,0
Handelsbanken	-	-	-	-
Kommuninvest	800,0	680,0	2 298,9	2 179,9
SEB	-	-	200,0	200,0
Summa kreditgivare	800,0	680,0	2 673,9	2 454,9

Checkräkningskrediterna uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr var utnyttjad per 2019-08-31

Kommunens snittränta 2019-08-31 uppgick till 0,55% inkl derivat.

Tyresö Bostäders snittränta 2019-08-31 uppgick till 0,42% inkl derivat, exkl borgensavgift

Tyresö Vindkrafts AB låneskuld uppgick till 33,9 mkr per 2019-08-31 och räntan är bunden till 0,83%

Kommunens räntebindningstid uppgår till 834 dagar

Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 558 dagar

Not 18 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	141,0	136,8	167,1	163,4
Personalens skatter och avgifter	48,6	51,2	48,6	51,2
Moms och punktskatter	5,7	5,2	5,7	7,3
Övriga kortfristiga skulder	47,8	60,5	48,6	57,7
Upplupna pensionskostnader	33,2	43,9	33,2	43,9
Upplupen löneskatt	19,9	11,2	19,9	11,2
Upplupna semesterlöner	26,1	70,7	26,1	70,7
Upplupna räntekostnader	1,2	1,3	1,2	1,3
Förutbetalda skatteintäkt	16,9	19,4	16,9	19,4
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter *)	110,3	83,8	144,4	108,4
Summa kortfristiga skulder	450,7	483,9	511,6	534,4

*) ingår skuld till Renhållnings-kollektivet med 25,5 mnkr och till VA-kollektivet med 18,5 mnkr (se även not 24).

Not 19 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och eller avsättningar

Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998

Ingående ansvarsförbindelse	612,2	624,5	612,2	624,5
Ränteuppräknig	2,6	3,8	2,6	3,8
Basbeloppsuppräknig	13,5	9,8	13,5	9,8
Gamla utbetalningar	-24,1	-34,8	-24,1	-34,8
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-
Aktualisering	-	-	-	-
Bromsen	-	-	-	-
Övrig post	0,9	9,0	0,9	9,0
Utgående ansvarsförbindelse, exkl. särskild löneskatt	605,1	612,2	605,1	612,2
Löneskatt	146,8	148,5	146,8	148,5
Summa pensionsförpliktelser KPA	751,9	760,7	751,9	760,7
Pensionsskuld Södertörns Brandförsvarsförbund, inkl. löneskatt	-	-	-	-
Förtroendevaldas pensioner *	3,1	4,4	3,1	4,4
Löneskatt	0,7	1,1	0,7	1,1
Summa pensionsförpliktelser	755,7	766,1	755,7	766,1

* Tyresö kommun har två förtroendevalda som enligt avtal har rätt till visstidspension.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2019	2018	2019	2018
Not 20a Borgensåtaganden				
Tyresö Bostäder AB	1 840,0	1 740,0	-	-
Tyresö Vindkraft AB	33,9	34,9	-	-
Tyresö Sportcenter AB	0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB	140,0	140,0	140,0	140,0
Trollbäckens Tennisklubb	4,0	4,0	4,0	4,0
Brf Hanviken (Aniara)	11,5	23,1	11,5	23,1
Tyresö Strands Båtklubb	3,2	3,3	3,2	3,3
Summa borgensåtaganden	2 033,1	1 945,8	159,2	170,9

Not 20b Solidarisk borgen

Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 289 kommuner som per 2019-08-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 457 518 224 647 kronor och totala tillgångar till 455 142 673 043 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 724 310 050 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 709 764 626 kronor.

Not 21 Övriga ansvarsförbindelser

Garantiåtagande FASTIGO	-	-	0,4	0,4
Summa, övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,4	0,4

Not 22a Hyres- och leasingåtaganden, operationella

Inom 1 år	6,1	10,5	2,4	3,7
senare än ett år men inom fem år	116,4	117,3	88,3	92,4
senare än fem år	373,9	377,9	365,5	370,7
Summa hyres- och leasingåtaganden	496,4	505,7	456,2	466,8

Not 22b Hyres- och leasingåtaganden, finansiella

Inom 1 år	-	-	-	-
senare än ett år men inom fem år	0,3	0,3	0,3	0,3
senare än fem år	-	-	-	-
Summa hyres- och leasingåtaganden	0,3	0,3	0,3	0,3

Summa panter och ansvarsförbindelser (not 20-23)	3 285,4	3 217,9	1 371,7	1 404,5
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Not 23 Vatten och avlopp

	Delår aug	Delår aug
Resultatrapport Vatten och Avlopp	2019	2018
Verksamhetens intäkter	64,9	62,0
Verksamhetens kostnader	-50,3	-42,5
Avskrivningar	-6,7	-6,1
Verksamhetens nettokostnader	7,9	13,4
Finansiella intäkter	-	-
Finansiella kostnader	-1,1	-1,9
Årets resultat	6,8	11,5
Avsättning/återföring förutbetald intäkt VA-kollektivet	-6,8	-6,5
Avsättning till investeringsfond VA	-	-5,0
Resultat efter bokslutsdisposition	0,0	0,0

	Delår aug	Årsbokslut
Balansrapport Vatten och Avlopp	2019	2018
Anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	318,1	281,1
Maskiner och inventarier	0,6	0,7
Summa anläggningstillgångar	318,7	281,8
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	19,6	8,0
Summa omsättningstillgångar	19,6	8,0
SUMMA TILLGÅNGAR	338,3	289,8
Ingående eget kapital	11,7	4,2
Årets resultat	6,8	7,5
Summa eget kapital	18,5	11,7
Kortfristiga skulder	19,4	4,4
Långfristiga skulder	300,4	273,7
Summa avsättningar och skulder	319,8	278,1
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	338,3	289,8

Redovisningsprinciper

Kommunen

Kommunens redovisning är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bl a innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kr. För investeringar i hyrda lokaler har gränsen beslutats till 500 000 kr.

Anläggningstillgångar. Det råder för närvarande osäkerhet om hur gatukostnadsersättningar och privata exploateringsbidrag ska redovisas, då RKR:s styrelse i juni 2019 meddelat att det tills vidare är tillåtet att redovisa dessa ersättningar enligt både tidigare praxis (RKR 18.1) och det nya regelverket (RKR R2). Kommunen har valt att i delårsrapporten per 31 augusti 2019 fortsatt redovisa enligt RKR 18.1. Beroende på RKR:s styrelses framtida beslut i frågan kan det bli väsentliga effekter i resultat- och balansräkning om dessa ersättningar ska redovisas som intäkter i sin helhet istället för att periodiseras i takt med avskrivningar.

Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Intervall avskrivningstider:

Byggnader och anläggningar	5 – 50 år
Maskiner och inventarier	3 – 25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark, bostadsrätter	ingen avskrivning

Omprövning av nyttjandeperiod ska ske om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt.

Kommunen tillämpar komponentavskrivning enligt rekommendation RKR R4. För anläggningstillgångar med komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är betydande i förhållande till totalt anskaffningsvärde för investeringen ska uppdelning göras på komponenter. Detta för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Egen nedlagd tid som är direkt hänförlig till investeringsprojekt debiteras investeringen med faktisk lönekostnad, enligt RKR R4.

Skatteintäkter. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s prognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Säkringsredovisning Kommunen tillämpar säkringsredovisning för räntetak i form av optioner enligt RKR R8.

Pensionsskuld före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen. Pensionsförpliktelser värderas enligt RIPS17.

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen samt i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande, ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder, enligt RKR R11.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunförbund i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar:

- Tyresö Bostäder AB 100 %
  - Tyresö Vindkraft AB - helägt dotterbolag
- Södertörns Miljö- & hälsoskydds-förbund 29,6 %
- Södertörns Överförmyndarnämnd 13,16 %
- Södertörns brandförsvarsförbund 9,04 %
- Vår ljus AB 5,5 %
- Stockholmsregionens Försäkrings AB 4,07 %
- SKL Inera AB 0,16 %

Samtliga bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 % av rösterna konsoliderats, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där konsolideringsskyldighet ej föreligger enligt rekommendation RKR R16, p g a att verksamheten är av obetydlig omfattning för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.